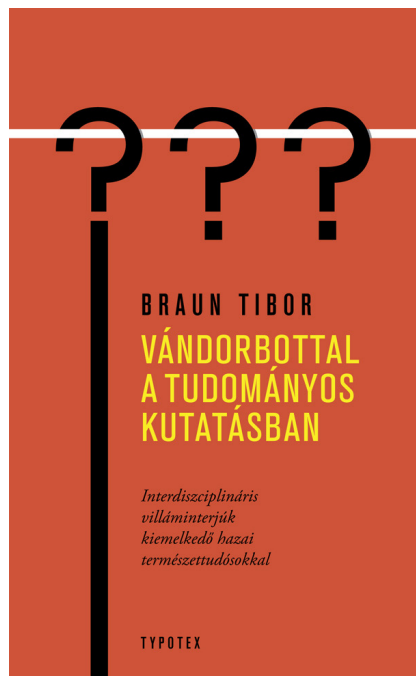

Braun Tibor:

Vándorbottal a tudományos kutatásban

Typotex Kiadó, Budapest, 2018

„A tudomány lényegében az emberiség – a jelenlegi vagy nagyobb létszámú emberiség – egyetlen túlélési esélye.” Az idézet Bíró Tamás Sándor fizikus egyik válasza Braun Tibor *Vándorbottal a tudományos kutatásban* c. interjúkötetéből. A szükségképpen önkényes idézet egyike azoknak a válaszoknak, amelyeket a megszólított természettudományos kutatók, 38 vezető magyar tudós ad Braun Tibor ismétlődő kérdéseire.

A kötet villáminterjúi az *Élet és tudomány*, illetve a *Természet Világa* hasábjain korábban közlésre kerültek, szerkezetük alapvetően igen hasonló. A megszólított tudósok azonban mind az általuk művelt különböző tudományterületek adta speciális nézőpontok, mind a sokszor nagyon is felszínre kerülő emberi különbségeik miatt néha nagyon különbözően, máskor nagyon is hasonlóan válaszolják meg az író-szerkesztő kérdéseit.

Ezek a beszélgetések nem kalauzolják az olvasót az egyes természettudományok forró pontjainak részletező mélységeibe, és nem adnak receptet az esetlegesen tudományos pályára készülőknek a biztos sikerhez és a hivatkozási alappá váló felfedezések eléréséhez. A kérdések célja ugyanis nem ez. A válaszadó közérthetően adhat betekintést tudományos életműve eddigi eredményeibe, ugyanakkor pálya- és téma-

választásának motivációjáról, a napi munkáján kívüli aktivitásáról, érdeklődéséről, erőforrásairól kap lehetőséget megnyilatkozni. A néha pengeváltásszerűen rövid kérdés-válasz sorozatok, máskor elméledöbben, megfontoltabban kifejtett nézetek inkább a közösségi oldalak profiloldalaihoz hasonló módon festenek képet a közöttünk ma is aktív kiválóságokról. Ezzel pedig a kötet el is éri célját, élővé teszi az időnként egy-egy tankönyvi (tétel)mondattá vált életpályákat, irodalomjegyzékek indexeivé tömörödött többéves kuaratómunkákat.

Hiányérzetünk azonban maradhat. Szeretnénk megismerni az interjúalanyokat. Esetleg szeretnénk kikérni véleményüket, tanácsaikat készülő kéziratainkhoz, akadozó vizsgálatainkról, esetleg a még csak körvonalazódó terveinkről.

Braun Tibor maga is rávilágít előszavában; szinte valamennyi interjúalanya meghatározó tapasztalatokat szerzett külföldi 'vándorévek' alatt, innen a kötet címválasztása, azonban közöttünk aktívak ma is. A hazai tudományos élet ismert és eljövendő nehézségei ellenére is reméljük, ezután is lesz lehetőség ilyen beszélgetésekre.

Szabó Marcell dr.

Ézsias Erzsébet:

A megismerés határai

Lexica Kiadó, Budapest, 2018

Hat fejezetbe szerkesztett riportkönyv – munkatársak és családtagok által kommentált önéletrajzi írás. Akiről szól: hétéves

kora óta klarinétozik, emellett szaxofonon is játszik. Az iskolai énekkarokon és zenekarokon túl fellép a LOMB együttesrel, a Hot Jazz Baddel, az Impro Jazz Quartet alapító tagja, országszerte szerepel a Nyitrai Jazz Kvartettel. A hangszeres zene mellett Veszprém Város Vegyeskarával, a Lovassy-kórossal, majd az Ars Nova Sacra kórossal hazai és nemzetközi szereplések. Alapító tagja a Canticum Kamarakórusnak. Díjak a keszthelyi Helikon Ünnepeken, négytagú spirituálékvarterrel megnyerik az Országos Néphadsereg kulturális seregszemléjét, a Canticum Kamarakórus 1983-ban a *Ki mit tud?* nyertese. Mindezek alapján gondolhatjuk, hogy a könyv egy olyan zenész életpályáját mutatja be, aki mind a hangszeres, mind a vokális zene terén figyelemre méltó hazai és nemzetközi sikereket ért el. Bár ez mind igaz, Freund Tamást elsősorban nem zenészként, hanem agykutatóként ismeri a világ. A peregrináció négytíz éves hagyományát követve, az itthon szerzett biológusdiplomával és neuroanatómiai képzettséggel Oxfordban, majd Kalifornia egyetemén, Párizsban, Freiburgban és Lundban szerzett tapasztalatot és épített ki a jövő szempontjából fontos szakmai kapcsolatokat. A Magyarországon elért eredmények kettős jelentőségének tudatában (a személyes elismertség mellett az ország nemzetközi megbecsültsége is nő), harmincévesen hazatérve, a Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézetben (KOKI) felépített egy világszínvonalú agykutató alkotóműhelyt. Mivel „érdemeket szerezni a halál után már nem lehet”, tanítványait a nagy felfedezések lehetőségét ígérő kutatási területekre irányítja („Mindig nagyvadra kell vadászni...”), hangsúlyozva, hogy az agykutatásban „... a magányos farkasok ideje lejárt. Az agykutatás multidiszciplináris tudománnyá vált.” Freund Tamást képességei (kreativitás, szorgalom, hit, szervezőképesség, ez elődök megbecsülése, csapatépítés, konfliktuskezelés) eredményes kutatóvá és vezetővé tették. Legnagyobb szakmai elismerését (*The Brain Prize*) két régi munkatársával – a New Yorkban élő Buzsáki Györggyel és az Oxfordban élő Somogyi Péterrel – 2011-ben, Koppenhágában vette át. Tudományszervezőként eredményességét az Európai Idegtudományi Szövetség elnöki pozíciója és a KOKI nemzetközi elismertsége mellett a Nemzeti Agykutatási Program sikerei igazolják. A könyv olvasásakor megismerhetjük Freund Tamás álláspontját filozófiai alapkérdésekről is. Gondolatébresztő állításokat olvashatunk arról, hogy míg az anyagi világban a térben-időben zajló dolgok

megismerhetők, addig a téren és időn túl létezők megismerésére más módszer válsztandó („Amit pedig nem tudunk vizsgálni, abban csak hinni lehet”). Átgondolandó megállapításokat olvashatunk e két szféra kapcsolatáról. A sorok között jelen van a boldogság alapját adó áramlásérzés ('flow'). Idejének nagy részét a kutatás és a

tudományszervezés kitölti, és ugyan „zene mellett nem lehet hobbiként agyat kutatni”, fordítva ez nem áll – az Ars Nova Sacra énekegyüttes próbáin jelenleg is heti rendszerességgel részt vesz, és időnként hangszereit is előveszi. A Borászok Barátja díj birtokosa. Életpályája nem lezárt, fiatalon analízáló, később szintetizáló kutató-

ként tanítványaival a világ élvonalában képviseli jelenleg is a magyar agykutatást. Az életpályáját bemutató, biztatást adó könyv elolvasását ajánlom a jelen és a jövő magyar kutatóinak.

Bereczki Dániel dr.

NOTA

Új fejlesztés az egészségügyben dolgozók, tanulók részére!

A magyar nyelvű szakirodalmi keresőszolgáltatás

Mi a NOTA?

Napivizit Orvosi Tudástár Alkalmazás

Mit tud a NOTA portál?

Megkönnyíti a magyar nyelvű szakirodalmi források keresését.

Eszköztől függetlenül, akár okostelefonról, a betegágy mellett állva is használható.

Miben kereshet a NOTA-val?

Az Akadémiai Kiadó folyóirataiban: Orvosi Hetilap, Magyar Sebészet, Mentálhigiéné és Pszichoszomatika.

Más kiadók magyar nyelvű szakfolyóirataiban: pl. Lege Artis Medicinae, Hypertonia és Nephrologia, Ideggyógyászati Szemle.

A hatályos szakmai irányelvekben.

Magyar nyelvű kérdésekre adott angol nyelvű találatokban, a PubMeden.

nota.hu

Amennyiben további információra lenne szüksége, keressen minket elérhetőségeinken:
journals@akademiai.hu / hirdetes@akademiai.hu

Akadémiai Kiadó

A Wolters Kluwer Csoport tagja

1117 Budapest, Prielle Kornélia u. 21-35. / Telefon: (1) 464-8246
www.akademiai.hu / www.akademiai.com

AKADÉMIAI KIADÓ